Bračno pravo

Uvjetovanje supružnika

To su uvjeti koje postavljaju supružnici jedno drugome prije sklapanja bračnog ugovora, kojim žele da ostvare neku korist ili pravo

VRIJEME uvjetovanja koje se uzima u obzir, jeste sve dok se ne sklopi bračni ugovor.

PROPIS: Osnova je kao i kod ostalih ugovora dozvola, osim ono što je šerijatom zabranjeno.

Bračno pravo

Uvjetovanje supružnika - Vrste uvjeta

Ispravni uvjeti

Ovi uvjeti su obavezni da se ispoštuju, te u slučaju kršenja, druga strana ima pravo izbora da traži raskid ugovora

Primjer ispravnih uvjeta: da da završi mlada školovanje, ili da ne idu živjeti u drugu zemlju, ili da ne žive sa njegovim ili njenim roditeljima, ili da je ne rastavi od djece iz prošlog braka, ili da živi blizu roditelja, ili da se ne ženi na nju, ili da uvjetuje veličinu mehra ili odgodu itd.

Neispravni uvjeti koji ne utiču na ugovor

To su oni uvjeti kojim se oduzima neko pravo supružnika potvrđeno šerijatom.

Takvi uvjeti se odbacuju čak i ako se pristalo na njih, a bračni ugovor ostaje ispravan

Primjer takvih uvjeta je: da nema spolnog odnosa, da nema mehra, ili da talak bude u ženinim rukama, ili da nema izdržavanja, ili udjela supruge u boravku kod nje među drugim suprugama.

Neispravni uvjeti koji poništavaju ugovor

To su oni sa kojim je ugovor neispravan, tj. poništava se.

Ovdje spadaju:

1- uvjetovanje trajanja braka određeno vrijeme (muta brak)

2- uvjetovanje da je razvede nakon odnosa da bude halal bivšem (tehlil)

3- da uvjetuje velij drugome, oženit ću te svojom ako me oženiš svojom, svejedno sa mehrom ili ne (šigar)

Bračno pravo

Mahane supružnika

koje dozvoljavaju raskid bračnog ugovora

- Definicija: To je svaka ozbiljna mahana koju sakrije strana bračnog ugovora prilikom sklapanja istog, koju da je znala druga strana vjerovatno ne bi pristala na brak.
  - Ozbiljna mahana je ona koja izaziva međusobnu odbojnost ili onemogučava zdrav bračni život
- Šartovi mahane
  - Da je ozbiljna mahana koja bi uticala na odustajanje od bračnog ugovora
  - Da je postojala prije sklapanja ugovora
  - Da je sakrila strana ugovora, tj da nije za mahanu znala druga strana
- Osnova kod supružnika prilikom sklapanja ugovora
  - Je da nema takvih mahana i kod pristanka supružnika na brak se to podrazumijeva
- Vrste mahana
  - Tjelesne (sve što onemogučava spolni odnos, deformiteti itd.)
  - Duševne (mentalne bolesti)
  - Vjerske i moralne

Bračno pravo

Raskid bračnog ugovora (fesh)

- Mogu ga tražiti i čovjek i žena
- Uglavnom biva presudom kadije
- Fesh nije talak, niti se računa u broj talaka, niti ima mogučnost da je da je vrati dok je u pričeku
- Obavezan je priček nakon osamljivanja ili intimnog kontakta kao i kod talaka
- Obavezan je mehr nakon osamljivanja ili intimnog kontakta kao i kod talaka
- Ako čovjeku bude obavezan mehr, a žena ili njen velij su sakrili mahanu, obaveza mehra se vraća na onog ko je obmanuo

Bračno pravo

Brak nevjernika

Brak nevjernika podrazumijevamo ispravnim pod dva šarta

- Da je ispravan po njihovoj vjeri
- Da se ne obraćaju nama po pitanju njihovog braka

Ako traže od nas da im sklopimo brak ili riješimo spor

- Traže sklapanje braka: mora biti sklopljen po islamskim propisima
- Traže rješenje spora u braku:

  1- ako mu je dozvoljena u tom trenutku: potvrdit ćemo ispravnost braka

  2- ako mu je zabranjena u tom trenutku: raskinut ćemo im bračni ugovor

Ako supružnici prime islam

- Ako bude istovremeno ili primi islam suprug kitabijke: brak je ispravan
- Ako islam primi supruga nevjernika ili suprug nekitabijke: istog trenutka bivaju zabranjeni jedno drugom. Dok pitanje bračnog ugovora zavisi da li su imali spolni odnos: ako nisu brak se poništava, a ako jesu imaju izbor da čekaju drugog da primi islam, pa ako primi brak im je ispravan po prvobitnom ugovoru.

Ako se supružnik odmetne od islama

- Sva pitanja braka, a posebno rastave, a još posebnije odmetništva se moraju rješavati kod ovlaštenog kadije, a ako nema onda kod pouzdane učene osobe
- Ako neko učini jasno djelo kufra u kojem nema razilaženja, zabranjeni su jedno drugom dok se ne razjasni situacija ili dok se ne pokaje. Ako se pokaje prije nego istekne priček ne moraju obnavljati bračni ugovor.

Bračno pravo

Mehr

DEFINICIJA: To je nadoknada koju suprug daje supruzi zbog sklapanja bračnog ugovora.

PROPIS: vadžib činom sklapanja ugovora. Obaveza je požuriti sa isplatom, a najbolje prije odnosa, osim ako dogovore odgodu. Biva potvrđenim osamljivanjem ili intimnim kontaktom (u predavanju definicija osamljivanja i kontakta u šerijatu).

VELIČINA MEHRA: Nije propisana određena veličina mehra, ali je od suneta da bude olakšan i smanjen.

ŠTA MOŽE BITI MEHR: Dozvoljeno je sve što ima prodajnu vrijednost, bilo stvar ili korist.

Dozvoljena je odgoda i oprost mehra, kao i da supruga odbije odnos prije isplate pod uslovom da već nisu imali odnos ili ga odgodili.

Mehr je u potpunosti pravo supruge i postaje njenim vlasništvom sklapanjem bračnog ugovora, osim ako je odgođen

Bračno pravo

Mehr

NEODREĐENI MEHR: To je mehr koji nije spomenut ili nije određen prije sklapanja bračnog ugovora. U njegov propis ulazi neispravan mehr, kao i situacija da je velij vjenča bez mehra. Tada joj je obavezan mehr žena poput nje.

MEHR PRILIKOM RASTAVE ILI SMRTI SUPRUŽNIKA:

1- čitav mehr kod smrti i kod prekida braka nakon odnosa ili osamljivanja ili intimnog kontakata

2- pola mehra ako je bio određen, a nije bilo odnosa ili osamljivanja ili intimnog kontakta (kod talaka i fesha u kojem je muž uzrok fesha, a ne ako je ona uzrok)

3- nema mehra ako nije bio određen, i nije bilo odnosa ili osamljivanja ili intimnog kontakta (kod talaka i fesha).

VJENĆANI I VJERIDBENI POKLONI imaju isti propis kao i mehr po pitanju zadržavanja ili vraćanja svega, ili vraćanja polovine.